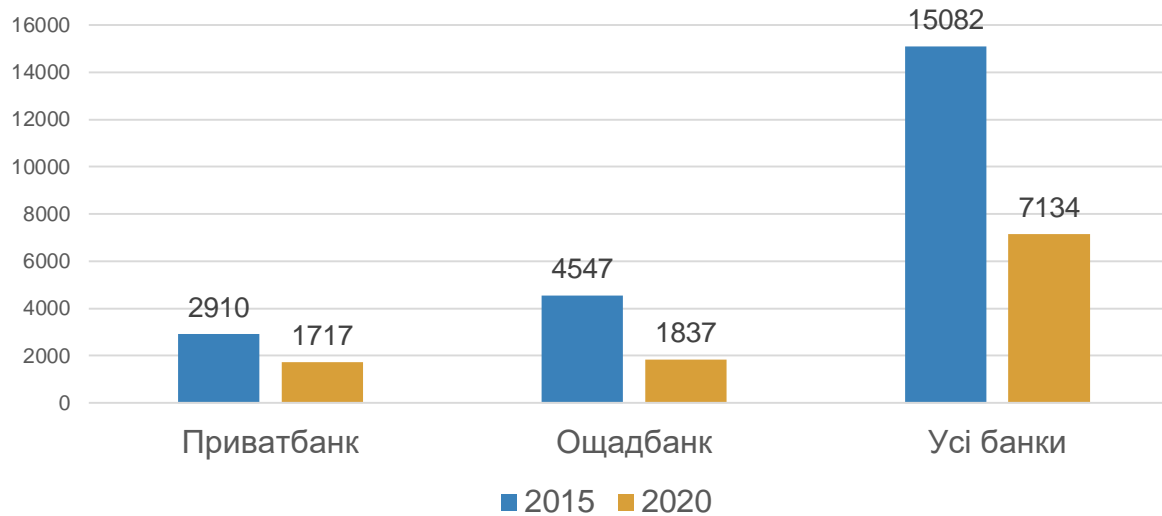

ВПЛИВ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ НА ПЕРСПЕКТИВИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

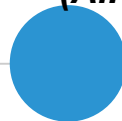

Ярослав Жаліло, д.е.н.
(Національний інститут стратегічних досліджень)

Скорочення кількості банківських відділень у 2015-2020 рр.

**Головним критерієм раціоналізації мережі банк вважає економічну ефективність і економічну обґрунтованість присутності регіоні
(А.Пишний, голова правління «Ощадбанку»)**

Банківська установа у громаді забезпечує фінансову інклюзію її членів, що є важливим чинником не лише економічного розвитку, інвестиційної привабливості, підприємницького клімату, а й соціальної стабільності, загалом – згуртованості громади та країни.

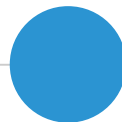
Системні негативні наслідки закриття банківського відділення в громаді:

- Безпосередньо гальмується економічний розвиток
- Знижується рівень фінансової інклюзії значної частини населення

Проблеми фінансової інклюзії при втраті фізичного доступу до банківських відділень

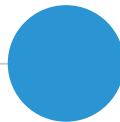
- оформлення кредиту чи відкриття депозиту
- вирішення питань, пов'язаних із підтримкою рахунків
- сплата рахунків за послуги;
- обмін валюти;
- отримання грошових переказів;
- оренда банківських сейфів тощо.

Системні ризики внаслідок зниження фінансової інклюзії

- нарощування заборгованості за послугами;
- посилення пандемічних ризиків;
- розширення підґрунтя для тінізації оборотів;
- зростання вимушених додаткових витрат;
- прояви монопольної поведінки банків;
- посилення кримінальних ризиків.

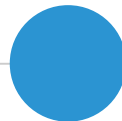
Закриття відділень банків у громадах сприймається населенням як суттєве погіршення умов життя, втрата перспектив громади

Можливі рішення (I)

Корекція політики державних банків

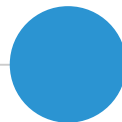
- поступове впровадження оптимізації відділень та заборона закриття у громадах, де відділення є єдиною фінансовою установою;
- технічна підтримка переведення зарплатного чи пенсійного рахунку до банку, який має відділення у цьому населеному пункті;
- забезпечення кожного населеного пункту у сільській місцевості, що має понад 500 жителів, банкоматами та платіжними терміналами, впровадження мобільних відділень та банкоматів, відкриття банківських пунктів;
- скасування комісії за зняття готівки у банкоматах «чужих» банків.

Можливі рішення (II)

Впровадження узгоджених міжвідомчих заходів

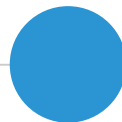
- надання умов для встановлення платіжних терміналів та банкоматів;
- освіта усіх вікових категорій щодо можливостей споживання цифрових банківських послуг;
- підтримка осіб поважного віку в дистанційному користуванні банківськими послугами та платіжними картками;
- забезпечення якісного доступу до мобільного Інтернету;
- узгодження етапності переведення пенсійних та інших соціальних виплат на безготівкову форму оплати з можливістю отримання готівки через мережу фізично доступних банкоматів.

Можливі рішення (III)

Залучення місцевого самоврядування

- співпраця з місцевим бізнесом та інвесторами для збільшення операцій місцевих відділень банків;
- надання приміщень для встановлення банкоматів та платіжних терміналів, діяльності банківських пунктів.

Дякую за увагу!

zhalilo@niss.gov.ua
www.facebook.com/yaroslav.zhalilo